

Certificatul medico-legal

Metodologia examinarii victimelor agresiunilor fizice, accidente rutiere, agresiunilor sexuale

Certificatul medico-legal (CML) este un act oficial eliberat de medicul legist, cu o structura stabilita prin art. 189 din codul de procedura penală, care este efectuat la cererea persoanei in viata.

In ce situatii se poate solicita eliberarea unui CML:

- *leziuni traumatice rezultate din agresiuni, accidente de circulatie sau de munca;*
- *examinari ginecologice: pentru stabilirea starii de virginitate, constatarea deflorarii, cazuri de viol, perversiuni sexuale;*

Conditile pe care trebuie sa le indeplineasca persoana care solicita eliberarea unui CML:

- cerere scrisa (pacientii majori semneaza in nume propriu; pentru minori cererea este completata de catre reprezentantul legal al acestora);
- act de identitate cu poza: buletin, pasaport sau se amprenteaza cu degetul II de la mana stanga se aplica pe tusiera si apoi pe cerere (in cazul minorilor sub 14 ani);
- semne de violenta vizibile si/sau acte medicale doveditoare;
- sa se fi scurs o perioada de maxim o luna de la incident;
- fapta sa se fi petrecut in acelasi judet ca si institutia medico-legala la care se adreseaza, sau persoana sa aiba domiciliul in acelasi judet ca si institutia medico-legala la care se adreseaza;
- timbru fiscal si taxa.

CML se utilizeaza exclusiv in justitie.

In el se acorda zile de ingrijiri medicale, conform baremului medico-legal, care se refera strict la perioada de tratament/ingrijiri medicale.

Exista un barem ML orientativ care cuprinde intervale cu zile de ingrijiri medicale pentru fiecare leziune/afectiune in parte. In situatii deosebite, cand evolutia ia o turnura imprezibila sau cand apare o complicatie a patologiei post-traumatice initiale, se poate depasi acest barem. In aceste cazuri persoana este reexaminata ML (se intocmeste un raport de prima expertiza medico-legala) intr-o comisie formata din medicul legist + specialisti din alte discipline medicale, functie de natura leziunii. Trebuie justificat riguros de ce au aparut complicatiile si de ce s-a depasit numarul de zile acordate initial.

Certificatul de concediu medical - Eliberat de medicul curant/MF, se utilizeaza doar la locul de munca pentru motivarea absentelor si plata concediului (80% din salariu). Se vor acorda zile de concediu care acopera perioada de tratament +zilele de odihna. Din acest motiv, pentru aceleasi leziuni sau afectiuni, zilele acordate pot fi diferite in cele doua tipuri de certificate (CML si de concediu medical).

Metodologia examinarii medico-legale cuprinde urmatoarele etape:

1. Etape preliminare

- identificarea persoanei (in baza documentelor de identitate – vezi mai sus);
- o scurta discutie despre data, locul (orasul) si natura incidentului (incident violent, accident, agresiune sexuala etc.) pentru care solicita examinarea medico-legala;

2. Examinarea medico-legala propriu-zisa

In ceea ce priveste clasificarea leziunilor externe de violenta, clasificarea propusă de Naneş (1967), oferă posibilitatea recunoaşterii obiectului traumatizant şi a modului de producere, fiind utilă practicii medico-legale:

A. Leziuni fără soluţie de continuitate tegumentară (leziuni contuzive)

- iritaţia cutanată (congestia traumatică)
- echimoza
- hematumul
- contuzia (ruptura) musculară

B. Leziuni cu soluţie de continuitate tegumentară

- excoriaţia
- plaga
 - contuză
 - înţepată
 - înţepată-tăiată (înjunghiată)
 - tăiată
 - tăiată-despicată
 - împuşcată(orificială)
- zdrobiri şi dilacerări
- amputări traumatice (secţionări)

Vor fi descrise amanuntit toate semnele externe de violenta, urmarind urmatoarele elemente descriptive:

a. Tipul leziunii - se începe cu acest element, specificându-se ce fel de leziune se constată (echimoză, excoriaţie, plagă, etc. – vezi clasificarea de mai sus)

b. Localizarea - Mai întâi localizarea generală (de exemplu: membrul superior drept, faţa sau scalpul), apoi localizarea exactă, folosind repere anatomice. Utilă în localizarea sediului traumatismului este şi folosirea de diagrame anatomice şi desene ale corpului.

c. Forma leziunii - Este deosebit de importantă pentru identificarea agentului traumatic care a determinat-o. Forma unei leziuni relativ regulate trebuie descrisă în termeni simpli (de tipul circulară, triunghiulară, în formă de V sau semicerc), termeni care explică cel mai bine această caracteristică şi care pot fi uşor reprezentaţi pe o schemă corporală.

d. Dimensiunile - Mărimea unei leziuni este determinată folosind o riglă sau un şubler şi trebuie făcută pe o scală metrică. Leziunile liniare au o singura dimensiune – lungimea; restul leziunilor au doua dimensiuni (diametre) – vertical si orizontal, sau lungime si latime.

e. Culoarea - Descrierea culorii particulare a leziunii poate fi de mare valoare la aprecierea vechimii ei.

- f. Direcția (încălnația axei) - Este deosebit de utilă pentru precizarea direcției din care s-a produs impactul. Se descrie la leziuni de forma alungita (dungi echimotice sau excoriate, plagi taiate sau injunghiate, etc.)
- g. Marginile și unghiurile - Pot oferi elemente importante pentru identificarea instrumentului traumatic, mai ales în cazul plăgilor.
- h. Examinarea reliefului leziunii - Este util pentru evidențierea unui proces inflamator, hematom, sau fractură cu deplasare.
- i. Prezența sau absența semnelor hemoragiei - Poate oferi indicii referitoare la vechimea leziunii.
- j. Decelarea unor corpi străini - Poate să ofere unele elemente utile pentru stabilirea modului de producere a leziunilor.
- k. Aspectul țesuturilor învecinate - Poate constitui o evidență pentru estimarea tipului de armă, cât și a modului cum a fost acționată.

Evidențierea riguroasă a leziunilor și particularităților lor specifice, permit elaborarea, în cadrul concluziilor CML, a unor opinii cu privire la:

- realitatea leziunilor;
- vechimea leziunilor;
- posibilele mecanisme de producere ale acestora (direct, indirect)
- caracteristicile obiectului/obiectelor vulnerant(e);
- stabilirea numărului de zile de îngrijiri medicale necesare pentru vindecarea leziunilor, conform baremului medico-legal.

Daca persoana examinata prezinta documente medicale legate de incidentul incriminat, acestea vor fi studiate inaintea examinarii propriu-zise si vor fi citate in CML. Daca legistul considera necesar, el va solicita examinari medicale de specialitate. Rezultatele acestora vor fi de asemenea consemnate/citate in CML.

În cazul examenarilor în sfera genitală, metodologia descrisa mai sus este aceeași. Se adauga examinarea ginecologica medico-legală – un examen extern al sferei genitale, urmata de descrierea amanuntita a urmatoarelor elemente:

- pilozitate pubiană (prezentă / absentă);
- raportul labii mari / labii mici (labiile mari acoperă sau nu labiile mici) și aspectul acestora (culoare, textura, eventuala prezenta a unor leziuni de violenta);
- la tractiunea usoara a labiilor mari, aspectul mucoasei antrului vaginal (culoare, textura, eventuala prezenta a unor leziuni de violenta);
- prezenta sangerarii active sau altor tipuri de secretii vaginale (se va descrie intensitatea și aspectul acestora);
- examinarea sferei anale: leziuni de violenta, aspectul pliurilor mucoasei anale (dispuse radial uniform sau tumefactii, leziuni etc.), aprecieri cu privire la tonusul sfincterului anal.

Atunci când este cazul, se recolteaza secretie vaginala cu doua betisoare sterile în eprubete fara mediu de cultura și pe 2-3 lame, pentru examen bioserologic (decelare de

sperma / spermatozoizi). Acestea vor fi trimise la laboratorul de bioserologie al institutiei medico-legale.

Daca considera necesar, pentru lamurirea unor aspecte de specialitate, medicul legist poate solicita examen ginecologic sau chirurgical (pentru leziuni anale, perianale, perineale).